

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

Глувонем по себи није апсолутно неспособан, већ само у случају кад треба да сведочи о чињеницама које се могу чути. За остале чињенице може он сведочити преко тумача. Само се у тим случајевима има претходно да утврди, да ли је он душевно толико развијен, да може осталим чулима опажати и да та опажанја може репродуцирати. Ако је писмен, онда је у сваком случају способан да буде сведок.

И деца у свом најранијем добу не могу се испитивати као сведоци. Законик не забрањује испитивање деце, али се има узети да се не може саслушавати дете које није у стању да искаже оно што је опазило. С овим не треба никако помешати неспособност полагања заклетве, о чему говори § 114 у т. 3. Ако би се забранило да се деца испод 16 година не могу испитивати као сведоци, било би немогуће доказати многа кривична дела, као н. пр. дело из § 205 к. з. и др. Хоће ли и колику доказну вредност имати исказ детета, сасвим је одвојено питање које се има расправити по правилима, о којима ће касније бити речи, али се у сваком случају има испитати и дете испод 16 година, јер такви искази, и ако не могу дати потпун доказ, могу послужити као основ подозрења или као информација.

Поред лица, која због несјединљивости положаја, који у поступку заузимају, са улогом сведока (види § 27. под 3.), — *релативно су неспособна да буду сведоци и ова лица:*

1. *Свештена лица* мирског и монашког чина односно онога, што им је исповеђено, или иначе под условом званичног духовног ћутања поверено (§ 91. т. 1.). — О свему другом што нема везе са „званичним духовним ћутањем“ свештена лица су дужна да сведоче. Свештеник не сме сведочити о ономе што му је приликом исповести поверено ни онда, кад се сам оптужени позива на свештеника и кад тражи да буде испитан, као ни онда кад је умро онај који је при-

исповести учинио саопштење. Свеједно је, да ли је свештено лице још у служби или не.

2. *Државни званичници* о ономе, чиме би повредили дужност чувања државне тајне, док их од тога не ослободи претпостављена власт (§ 91. т. 2.).

Разлог са кога се државним званичницима допушта да о државним тајнама сведоче само тада, кад од претпостављене власти имају за то одобрење, налази се у сукобу два државна интереса, и то интереса за чувањем државних тајна с једне, и интереса за гоњењем криваца с друге стране, јер свакој држави мора да је стало до одржања правног поретка. Из тога се сукоба може изићи само тако, ако један интерес буде жртвован другоме. Како су то државни интереси, то је она једино и позвана да оцени, који је од њих већи а који мањи, па, према томе, који ће од њих бити и жртвован. Ако држава нађе да је од већег интереса, да се једна званична тајна очува, то она неће допустити своје званичнику да је у сведоци саопштава. И обратно, ако је држави више стало до гоњења кривца, онда ће допустити званичнику да сведочи.

Државни званичници су како указни тако и неуказни. Али не и општински. Званична тајна у овоме смислу мора бити идентична с државном тајном. Све ово вреди за државне званичнике па били они још у служби или не, били они стално постављени као чиновници, било да им је привремено поверен какав државни интерес. — Шта се има да разуме под званичном тајном, по правилу се цени према уредби или правилнику службе у којој је званичник који се јавља као сведок. Да ли је нешто у конкретном случају званична тајна или не, није позван да цени суд, већ у првом реду сам званичник који је као сведок у питању. Али како иследник тако и суд може и пре саслушања тражити од надлежне власти да једног званичника ослободи од чувања званичне тајне. То може тражити и сам сведок а и странке.

Сва лица поменута у § 91. као неспособна не смеју се испитивати, у противном њихова је сведоцба ништава.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић,

ПРИЈАВЉИВАЊЕ СТАНОВНИШТВА

КОД ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ
ВЛАСТИ

(СВРШЕТАК)

Из цитираног текста ове књиге види се мишљење писца: да се полицијским наредбама, издатим на основу §-а 326. кр. закона могу мењати и проширивати одредбе кривичног закона као и да су такве наредбе за грађане обавезне.

Колико је ово мишљење неправилно и противзаконито мислимо да смо довољно доказали.

Што се тиче жеље и мишљења писца да би, и код нас, требало усвојити систем генералног пријављивања становништва ми смо и раније изнели разлоге због којих смо противни овом предлогу, па немамо потребе да их понављамо.

На овом месту изјављујемо: да апсолутно не постоји потреба да се код нас уведе обавеза општег пријављивања и да се у том смислу мења § 344. крив. зак., јер ако би се таква мера правдала потребом прикупљања статистичких података о становништву, онда би она била потпуно излишна пошто, код нас, свака општина по чл. 95. тач. 10. и чл. 97. т. 11. закона о општинама мора да води списак (регистар) свију својих становника по формулару који је прописан „Правилима за вођење регистра становништва“ од стране Управе Државне Статистике, а пред овога сваке пете године врши се попис становништва у целој земљи.

Са чисто полицијских разлога бранити и заступати увођење општег пријављивања становништва значило би, ништа мање већ огласити, без икаквих обзира, све становнике Краљевине Србије као сумњиве и неисправне и, у неку руку, ставити их под полицијски надзор.

Ми се никако не слажемо са мишљењем писца изнетим у уводу ове књиге: да је полицији неминовно потребно да зна кретање свију својих грађана, ако жели да успешно испуњава свој задатак.

Кад би полиција прагматично и кретање својих исправних грађана, онда она не би имала времена ни средстава да води рачуна о сумњивим и неисправним лицима.

По нашем мишљењу обавеза пријављивања становништва треба да важи само за она лица, која допућују из иностранства, или из унутрашњости, као и за она лица, која станују у становима за самце (становима са намештајем) пошто су оваква лица, у већини случајева, сасвим непозната полицији, привремено се баве у нашој средини и често мењају место становања, па према томе постоји потреба да полиција, средством обавезе пријављивања и другим појединим начинима, о таквим лицима и њиховом кретању води нарочитог рачуна у интересу јавне безбедности или из политичких разлога.

Према томе, требало би законодавним путем у овом смислу изменити § 344.

кривич. закона и обавезу пријављивања и одјављивања проширити и на лица која одседају по становима за самце.

Поред овога, неопходно је потребно да законодавна власт, поред предложене измене §-а 344. крив. зак. донесе и нов § 344. а. истог закона, којим би овластила Министра унутрашњих дела да може прописати детаљнија правила о пријављивању становништва, пошто то до сада није учињено.

Наредбе Управе града Београда и Суда општине београдске, издате на основу §-а 326. крив. зак. којима се, за сада у појединостима регулише пријављивање становништва у Београду, немају ослонаца у закону, што смо, држим, потпуно доказали ранијим излагањем, с тога би требало што пре приступити доношењу новог §-а 344. а. крив. зак.; на основу кога би г. Министар унутрашњих дела могао прописати нова правила и ово питање регулисати у духу законских одредаба, које се односе на пријављивање, а и према нашим локалним приликама.

Сад да пређемо на начин, који писац предлаже да би се, при београдској полицији, установило одељење за пријаву становништва.

Тако на страни 147. ове књиге оштампано је ово:

„Што се, пак, тиче питања на који би начин ово одељење требало установити држимо, да није потребно доказивати како то може бити путем полицијске наредбе и правилима, издатим од стране Управе града Београда, која и иначе има права, да по својој нахођењу чини административне измене у раду и распореду полицијских чиновника“.

Према наведеном изгледа да је, код писца, сасвим преовладало мишљење да се код нас све може постићи средством полицијске наредбе, без обзира на то да ли ће се таквим наредбама повредити и погасити позитивна наређења појединих закона, који и данас важе.

Писац сматра овакав предлог као потпуно природан и законит изјављујући да, чак, нема потребе да доказује да је он уместан и законит.

Овакав предлог писца о начину установљења овог одељења код нас у сукобу је са позитивним законом што ћемо одмах и доказати, позивајући се на закон о устројству Управе Београда од 11. јула 1860. год., који и данас важи.

§-ом 8. овог устројства Београд се дели на шест квартова, који и данас постоје; по § 33. истог закона персонал Управе Београда сачињавају: управник, два члана, инжењер, физикус, казначеј, два писара и потребан број практиканата.

Као што се види устројством Управе тачно су предвиђена одељења, која могу и морају при Управи постојати, као и број квартова у Београду.

Пошто је устројство Управе Београда закон, то се измене и допуне устројства у циљу установљења каквог новог одељења могу чинити само законодавним путем, а никако средством полицијских наредба, као што писац предлаже.

Завршујући ову нашу критику изјављујемо: да је за похвалу што је писац ово питање покренуо и о пријављивању становништва изазвао дискусију, пошто доиста постоји потреба, да се ово одељење при београдској полицији установи, само је било неопходно потребно да писац претходно, добро простудира и правилно схвати једину одредбу у нашем кривичном закону која се односи на пријављивање, кад већ показује воље да досадашње статистичко одељење при општини београдској реорганизује у духу стварних потреба.

Милутин А. Протић.

КАЗНЕНИ ЗАКОНИК ЈАПАНСКЕ ЦАРЕВИНЕ

од 23. априла 1907. године.

(НАСТАВАК)

Одлагање извршења казне.

Ово одлагање извршења казне може се квалификовати као условно опраштање казне, и то из разлога, што ако се одлагање не опозове, сама пресуда ipso iure губи своју правну силу. Ако није досуђена казна већа од 2 године робије или затвора, а дотични злочинац није раније осуђиван, или ако је од последње казне прошло 7 година, може се допустити одлагање казне за 1—5 година; ово се одлагање може опозвати, ако осуђени буде кажњен још за какав други деликат, који се кажњава робијом или затвором.

Ако се пак у томе утврђеном времену не опозове одлагање издржавања казне, пресуда ipso iure губи своју силу. Одвојено од одлагања извршења казне, у јапанском казненом законнику налазимо институт

Привременог отпуста из казних завода

Ако нађе разлога и ако се увери да се осуђеник поправио, управна власт може решити, да се злочинац и пре истека осуде отпусти из казног завода. Ну ипак, као и код условног одлагања извршења казне, ово се решење може опозвати, ако би злочинац за време трајања привременог отпуста био осуђен за какво слично казнио дело.

Застарелост.

У јапанском казном законнику говори се само о застарелости извршења казни, док се о застарелости дела и права на подизање тужбе говори у законнику о поступку судском у кривичним делима.

Непостојање злочина.

Праведна нужна одбрана: Неизбежна радња, којом се од себе или од другог одбија насилни противправни напад на извесно право.

Нужда: Неизбежна радња, којом се од себе или од другог одбија тренутна опасност за живот, тело, личну слободу или имовину.

Овде је вредно приметити, да законик захтева код нужде да постоји однос

почињене или отклоњене штете. Ако и те границе буду прекорачене, судији је остављено на расположење да ублажи казну, па чак да је и са свим опрости.

По себи се разуме, да су од казниности изузете радње, које се извршују на основу извесног закона или које су учињене у вршењу званичне правичне дужности.

Незнање закона служи као олакшавајућа околност.

Глувонема не бивају никако или са свим благо кажњавани за сва кривична дела.

Кажњавање малолетника почиње са 14. годином.

Ако се злочинац јави власти пре него што је она сазнала о његовоме деликту, то му се има узети као олакшавајућа околност. Такав је случај и са признањем.

Покушај.

Према јапанском кривичном праву покушај постоји онда, ако је какав злочин започет, па ма из каквог разлога није довршен. Да ли је и где је покушај казним биће означено у посебном делу код појединих деликата; код хотимичног поновљеног покушаја, казна може бити ублажена, а може бити и са свим опрштена.

Стицај злочина.

За кажњавање реалног стицаја постоји извесан мешовит систем; на име код једног реалног стицаја максимум за изрицање казне с једне стране дат је са половином увећаног максимума најтеже казне, а с друге стране максимум за казну која се има изрећи не сме прећи максимум ни једне казне које су предвиђене за поједина дела која је злочинац све почињо. Ако пак казне проистичу из разних пресуда, онда се поједине казне имају извршивати једна поред друге.

Код смртне казне отпадају све друге, сем горе поменуте казне конфисковања; код доживотних казни отпадају такође све друге, сем конфисковања и новчаних казни.

Код идеалног стицаја примењују се они законски прописи, који се односе на изрицање најтежих казни.

Поврат.

Код поврата се може досудити двострука казна према максимуму који је предвиђен за кажњавање дотичнога злочина. Па ипак поврат застарева за 5 година, ако злочинац не би извршио и какав нов деликат, који се кажњава робијом. Ако се пак за поврат сазна тек пошто је деликвент казну издржао или са осуде пуштен, онда се поврату не придаје никаква важност.

Саучешће.

Разне врсте злочиначког саучешћа јапански казни законик опредељује и кажњава слично нашем законнику. Па ипак подстрек и помоћ у извршењу деликата који се кажњавају само затвором (Haft) или новчаном казном, јапански законодавац кажњава само онда, ако је то изрично у закону предвиђено.

Ублажавање казне на основу слободног одмерања.

Ова установа у јапанском казном законнику одговара изузетном праву ублажавања казни у другим законодавствима; њена је примена пак само тада могућа, ако је закон предвидео, да се казна може поопштравати или ублажавати.

Поопштравање и ублажавање казне.

Овде је законик нарочито детаљисао одредбе, по којима се има поступити, ако треба казну ублажавати или поопштрити.

Захваљујући религији, која у Јапану влада, придата је врло велика важност поштовању предака; отуда и долази, да се међу првим отежавајућим околностима у јапанском казном законнику налази извршење злочина према сродницима у правој усходећој линији.

ПОСЕБНИ ДЕО.

1. Деликти противу царске породице.

Смрћу се кажњавају све опасне радње наперене противу цара, његове матере, бабе, противу престолонаследника сина царева, или противу сродника царевог, који је одређен да наследи престо. Ако су, пак, те радње управљене противу других чланова царске породице, кажњавају се смрћу или доживотном робијом; незнатне радње противу царске породице, царског храма са прецима или према царским гробницама кажњавају се робијом.

2. Деликти противу унутрашње сигурности државе.

Изазивање устаничких покрета, који би ишли на то да оборе владу или да се дохвати устава, или да смање државну област, кажњавају се према важности смрћу робијом или затвором.

3. Деликти у погледу напада са стране.

У ову врсту спада већина деликата, које у другим законодавствима обично обухвата војни казни законик; ту спадају: злонамерно оштећење предмета који служе као војна опрема, утврђења и т. д., предаја непријатељу, шпијонажа.

Ови се злочини кажњавају смрћу или робијом.

4. Деликти у погледу интернационалног саобраћаја.

Радње или увреде нанете страном суверену или председнику извесне републике и њиховим посланицима, док се ови баве у области царевине, казниме су. Ако се овај деликат изврши увредом или кварењем страних застава и знакова високих достојанстава, она ће бити кажњен само по тужби дотичне владе.

Даљи деликат, који овде припада, је све још и повреда неутралитета.

Доб. В. Вакић.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

УГАРСКО КАЗНЕНО ЗАКОНОДАВСТВО

О МАЛОЛЕТНИЦИМА

Д-р Артур Шарл Силађи

Питање о разбору основа је угарског казног система у погледу малолетника.

Закон од 1878 год. сматра децу испод 11. год. као потпуно неодговорне. Они се, у смислу овог закона, не могу подвржавати никаквој кривичној процедури.

Малолетници од 12 до 16 год., за које се утврди да су радили без разбора, могу бити послати у заводе за поправку на неодређено време, али се у овим заводима не могу задржати и после навршене 21. год.

Малолетници од 12 до 16 год., за које се утврди да су кривична дела вршили с разбором, осуђују се, према годинама старости: на затвор с радом, у место робије; на обичан затвор, у место затвора с радом и на притвор, у место обичног затвора. Највећа казна, која им се може досудити, јесте затвор од 5 година, у ком случају издржавају казну у заводима за одрасле.

Кривци испод 20 год., могу, према судској одлуци, један део досуђене им казне, највише 6 месеци, издржати у ћелији. Тако исто и притвор, већи од 3 дана, могу издржавати у државним заводима за поправку.

Овај закон није произвео очекиване резултате. На против, пре би се могло рећи да су његове последице биле противне очекиваним резултатима. У год. 1896 судови су осудили 1593 дечака од 12 до 16 год., и 312 девојчица истог доба старости. Ове цифре представљају 2·40% од свију осуђених мушкараца и 1·36% од свију осуђеница у 1896 год.

Број осуђене деце нагло се увећавао, и у год. 1906. већ је износио 3232 за дечаке и 540 за девојчице, што ће рећи: 5·04% и 4·33% од целокупног броја осуђених оба пола. У ове цифре не улази број малолетника, осуђених за увреде и исуге. Год. 1905 у заводима за поправку налазило се, по судским одлукама, 458 малолетника.

Они који су, у Сједињеним Северо-Америчким Државама и у Француској, тражили у племенитом духу помоћи за решење проблема о заштити детињства, нашли су у Угарској доста присталица. Ми дугујемо захвалност нашем старом председнику министарства Селу за законе од 1905 год., који сву децу материјално напуштену и млађу од 15 год. сматрају као „државну децу“. Захваљујући овим законима данас у Угарској има 32.000 деце, о којима држава води старање. Незнатан број од њих на терету је општине.

Ово заштитно законодавство комплетирано је социјалним установама истог рода. Разна хумана друштва за заштиту детињства — патронажи — образовала су у Б. Пешти „Народну Лигу за заштиту детињства“ и „Друштво адвоката за заштиту детињства“, која су друштва ставила себи у задатак сузбијање дечјег криминалитета. Поред овог главног циља, друштва ова ставила су себи у задатак

да бране малолетнике пред судовима; да налазе место децима који излазе из завода за поправку, да стварају „азиле посматрања“ и специјалне заводе у циљу успешног васпитања. Она, тако исто, налазе деци места код приватних лица, и брину се о њој и после њиховог пласирања. У главном, то су социјалне организације, слободне и независне, које су у сталном додиру с властима, и које стога могу најбоље да интервенишу између детета коме је потребна заштита и власти које су позване да му ову заштиту укажу.

У овоме погледу Угарска је остварила знатан прогрес, а на путу је да га потенцира.

Г. Балог, професор б. пештанског универзитета израдио је један законски пројект о изменама и допунама законских уредаба о поступању с малолетницима. Овај законски пројект већ је поднет парламенту и ускоро ће, надамо се, бити дискутован и усвојен. Ограничићемо се, да овде говоримо о његовим најважнијим одредбама.

И ако су правници потпуно и једногласно сложни у томе, да доба старости за кривично пунолетство треба помаћи у напред — која је реформа већ остварена у више страних, казних законика, — наш нови пројект задржава га и даље између 12. и 18. год., имајући у виду наше специјалне прилике. Чак и онда кад би ово схватање било нетачно, последице његове не би биле тако озбиљне с обзиром на одрешене руке, које закон оставља властима према деци испод 12 год.

Нови пројект придаје капиталну важност обичајима и навикама средине у којој дете живи. Ако га је ова средина корумпирала и физички и морално, судија се мора обратити старатељским судовима да поправе, ако је могућно, порочно васпитање детета. На случај да овај покушај остане без успеха, судија има права, да без икаквих других формалности одузме дете, и да га смести у један од државних азила, у смислу Селовог закона.

На случај, да злочин или преступ, извршен од детета који има мање од 12 год. није последица његовог порочног васпитања, судија га предаје или личностима које су овлашћене да над њим врше очинску власт, или школским властима. Ове последње могу га укорити или савим из школе искључити.

Кривично пунолетство достиже се потпуно, према новом пројекту, са навршетком 18. год. Питање о *разбору* замењено је у ово доба са *интелектуалном и моралном зрелошћу*. У недостатку ове зрелости, свака кривична процедура мора бити напуштена, али судија има права да предузме потребне превентивне мере. Ово право не припада старатељским судовима, већ искључиво истражном судији, који је у стању да најбоље оцени, према резултатима предузете процедуре, потребне мере за поправку младих преступника.

Малолетници од 12. до 18. год. могу бити принуђени да се потчине својој фамилији; шта више, истражни судија може захтевати од фамилије — ако је то потребно — да се кривац подвргне казни у кући или, евентуално, у школи. Ово

бива у оним случајевима, у којима промена средине није потребна. У противном случају, суд наређује да се малолетник упути у завод за поправку.

Младој Америци припада част, што је прва прихватила теорију о индивидуалности репресивних средстава. Сви ми признајемо тачност принципа на којима је ова теорија заснована, и потребу да се они развију, али, са изузетком Холандије, ни једно европско законодавство није ове принципе остварило. Јасно је, међутим, да није довољно казнити кривца и осветити друштво; потребно је још и спасти залутала створења и извести их на прави пут, а овај циљ може се постићи само тако, ако се више води рачуна о њиховој индивидуалности.

Према ступњу интелектуалне и моралне зрелости малолетника од 12. до 18. год., и према утицају средине у којој је он живео, суд има права: а) да га укори; б) да га подвргне принудном васпитању, и г.) да га осуди на затвор.

При доношењу одлуке судија мора, неудаљујући се од закона, ценити последице које ће будућа одлука имати на будуће владање и морално развиће малолетника. Ако му ни једна од изложених мера не изгледа довољна за постигнуће намераваног циља, он може, чак и у случају интелектуалне и моралне зрелости, обуставити отпочету процедуру и поверити малолетника очинској власти, или наредити да га казни његова фамилија или школска власт.

Новчане и споредне казне, као и пр. губитак извесног звања или привремено лишење политичких права, не могу бити досуђене малолетницима.

За лакомислености и лудорије без последица, нема ефективне казни. Суд се у овим случајевима ограничава на то, да у јавној седници озбиљно и свечано опомене младог преступника, и да му овом приликом стави до знања, да ће у случају поврата бити оштро кажњен. Ако би дело, које је учинио малолетник, било казнимо са месец или више дана затвора на случај да га је извршило пунолетно лице, или ако је малолетник раније већ био осуђен на затвор од и преко месец дана, овом простом укуру нема места.

Ако се краљевски прокуратор не жали, укор се изриче одмах после публикације судске одлуке. На случај да онтужени ову осуду прими без довољног респекта, суд има права да је уништи и донесе другу. Ова власт дата је суду с тога, да би и у последњем моменту могао контролисати, и, према потреби, исправити своје мишљење о окривљеном малолетнику, и досудити му казну која ће на њега више утицати.

Ако једно дете показује рђаве склоности, али самим овим још није штетно по друштво, и ако његова околина нуди, са гледишта морала, довољно гаранције, суд га оставља у слободи под надзором, у место што би га упутио у државни завод за поправку. Примењујући на овај начин, према малолетницима Енглеско-Амерички систем пробе, законски пројект полаже много на хумана друштва која су себи ставила у задатак заштиту и над-

зор детињства. За одрасле пак усвојен је систем Француско-Белгијски.

„Слобода под надзором“ значи пробу од године дана, за које време окривљени остаје у слободи. Његова пресуда чак се и не публикује, али се за то озбиљно опомиње и подвргава строгом надзору у току од једне године. Овом бенефицијом не могу се користити они, који су већ били осуђени на затвор од и преко месец дана.

Досуђени надзор поверава се, према новом пројекту, или законом представнику малолетника — ако је он овога задатка у опште достојан — или државном заводу, или каквом хуманом друштву, или, најзад, приватном лицу. Суд, шта више, може — ако за потребно нађе — одредити по свом нахођењу домицил осуђеном.

Ако се осуђени, за време досуђеног му надзора, владао како треба, свака даља процедура обуставља се; у противном случају, он се упућује у завод за поправку или осуђује на затвор. Овој последњој казни има места само онда, ако се и овом процедуром утврди да малолетник не заслужује никаком признање. Принудно васпитање наређује се у оним случајевима, у којима би малолетнику претила опасност од моралнога пропадања ако би и даље остао у својој средини, и кад се ово средство појављује као најподесније и најбоље за његово интелектуално и морално развиће.

Ако суд нађе, да окривљенога треба подврћи строгој дисциплини, он га, у циљу принудног васпитања, упућује у државне заводе; у противном т. ј. кад налази да овој строгој дисциплини нема места, у приватне заводе, који су специјално намењени овом циљу. Закон не прецизира време за које окривљени морају остати у овим заводима, али ни у ком случају они се у њима не могу задржати и после 21. год. старости. Ова последња одредба у вези је са војничком службом, која се сматра као врло згодан прелаз за образовање карактера младих људи и њихово приуговљавање за улазак у цивилни живот.

На основу мишљења власти или фактора, којима је поверен надзор, министар правде има права да провизорно, за две године, а у циљу пробе, пусти у слободу малолетника, који је провео у заводу за поправку најмање годину дана, и дао доказа за ово време о својој потпуној поправци. Организација надзора регулисана је правилима.

Малолетници који се за ове две године буду владали како треба, потпуно су слободни; у противном, могу се поново вратити у завод, ако нису навршили 21. год.

Циљ је *„слободе под надзором“*, да сачува малолетника од опасности којима је изложен по изласку из завода за поправку. У место једне годишње пробе, траже се две с тога, што се принудно васпитање наређује само у оним случајевима, у којима малолетнику прети озбиљна опасност од моралног пропадања, и у којима се, због овога, мора подврћи строгом надзору.

Право пуштања из завода у слободу под надзором припада министру правде, а не судовима с тога, што су у овим случајевима административне власти једино надлежне да оцене да ли осуђени заслужује ову бенефицију.

Најенергичнија мера, коју судови могу употребити према индивидуама потпуно пропалим, јесте затвор од 15 дана до 3. године, али се ова казна може применити само у најтежим случајевима, једино према оним малолетницима, који су у времену извршеног дела били навршили 15. година.

Чланови новог пројекта који говоре о условној осуди, односе се и на ове казне затвора за малолетнике.

Досуђену им казну затвора малолетници издржавају у специјалним заводима за њих, али ако је ова казна мања од месец дана, могу је издржати и у притворским ћелијама.

У извесним случајевима, кад суд нађе да окривљени заслужује нарочито призрење, он га упућује у специјалне стаблисмане за малолетнике, ради издржања досуђеног му надзора. Овај изузетак може се учинити само према малолетницима између 18. и 21. године. Остале одредбе пројекта, које се односе на малолетнике, не примењују се на осуђенике преко 18. године.

Нови законски пројект води још рачуна и о накнадном васпитању. У самој својој одлуци, или доцније—на основу мишљења фактора којима је поверен надзор—суд може наредити, да се малолетник по издржању досуђене му казне, подвргне накнадном васпитању, и ово се никако не сматра као казна, већ као потребна мера, установљена државом, у циљу трансформисања карактера малолетниковог. За ово је надлежан искључиво кривични суд са ова два разлога: а) што је на основу процедуре могао познати тачно карактер малолетника, и б) што је у овим случајевима у неколико реч о лишењу извесног права, или о ограничењу права слободе, а за одлуке у овом смислу надлежни су искључиво судови.

Ако се малолетник, осуђен на затвор, влада добро, и показује очигледне знаке свога поправљања, министар правде има права да га, на основу мишљења надлежних фактора, пусти условно у слободу, ако је издржао најмање $\frac{2}{3}$ досуђене казне. Ако се и за време условног ослобођења влада без замерке, онда му се и ово време рачуна у издржање осуде, — у противном, министар може наредити да се врати у затвор. У овом случају, време проведено у слободи, не рачуна се у осуду.

Директор казног завода уз припомоћ приватних друштава за заштиту детињства, стара се о пласирању условно ослобођених малолетника, води рачуна о њиховом владању и извештава о овоме факторе, одређене за надзор; он се тако исто стара и о пласирању малолетника, који су дефинитивно ослобођени. Ово је најважнија тачка у новом пројекту, пошто је несумњиво, да би сав труд око спасавања морално напуштене деце остао узалудан, без добро уређеног патронажа.

И доиста, само индивидуално пожртвовање недовољно је за један тако тежак, а са гледишта социјалне политике тако важан задатак; за ово је потребна стална сурадња државе и друштва, у којој ће ослобођени малолетник имати моралну и материјалну потпору, која ће му помоћи да се што пре подигне и да постане користан члан друштва. Ми имамо пуно разлога да се надамо, и поред незгодне ситуације наше земље, да ће се слободни елементи и друштва одазвати позиву закона, и да ће патронажи бити исто толико корисни, као и они у Француској и Америци.

Изложени законски прописи примењују се у свему и код истуних дела, само што се овде место затвора досуђује притвор, и то највише до 2 месеца.

Једини изузетак учињен је према скитницама, којима се досуђује или принудно васпитање (у заводима за поправку) или притвор.

Административно-полицијске власти немају права, да саме доносе одлуке о принудном васпитању, које је у ствари ограничење индивидуалне слободе, већ све достављају надлежним окружним судовима. Само у случајевима апсолутне потребе, ове власти могу привремено упутити у један од државних азила малолетника, коме је потребна брза заштита.

Налазим, да ће се новим законским пројектом остварити код нас један велики прогрес. Ако се овај пројект усвоји, наши буџети биће повећани приличним сумама за заштиту детињства, али ће и приватна друштва знатно припомоћи остварењу овог циља.

Дужност законодавчева неће, међутим, са овим бити потпуно испуњена. Као допуњу поменути новинама, треба у основи изменити криминалну процедуру и усвојити, са модификацијама које захтевају прилике наше земље, установу специјалних судова за децу, који већ функционишу у Америци. С друге стране, опет, време је да се једном сврши са срамном процедуром о родитељској власти, и да се законом регулишу односи између родитеља и деце према принципима модерне социјологије, као што је то учињено законским пројектом који је поднет италијанском сенату маја месеца прошле године, и којим су у главном развијени принципи француског закона од 24. јула 1889. год. После овога, остало би нам још да се побринемо о заштити дечјег рада.

Надамо се, да ћемо ускоро моћи објавити цивилизованом свету наше нове успехе у борби за заштиту детињства.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ЈЕВРЕЈСКА ЛАМПА

(паставак)

Сасвим сигуран. Јуче му је писао писмо један Бресонов саучесник, пре него што је овај извршио самоубиство, и оно

доказује, да су били започети преговори између овог саучесника и Липена у погледу враћања покрађених вам ствари. Липен је захтевао све: „прву ствар (то јест јеврејску лампу), као и оне остале“. Међутим Липен беше пратио Бресона. Кад се овај јуче враћао са обале реке Сене, један га је друг Липенов пратио у исто време кад и ми.

— Зашто је Бресон ишао на обалу реке Сене?

— Обавештен успехом мога увиђаја....

— Ко га је обавестио?

— Иста особа, која је имала потпуно разлога да се плаши, да откриће јеврејске лампе не повуче за собом и откриће њене авантуре.... Дакле, чим је Бресон био обавештен, завио је у пакет све ствари које би га могле компромитовати и бацио их на такво место, где ће их доцније моћи понова узети, наравно, кад опасност буде сасвим прошла. Тек при повратку, кад смо га ја и Ганимар гонили, овај човек, који је без сумње имао и других грехова, губи главу и убија се.

— Али шта је било у пакету?

— Јеврејска лампа и друге покрађене ствари.

Зар нису, дакле, код вас?

— Одмах пошто је нестало Липена, користио сам се купањем, на које ме је Липен приморао, и тако сам се одвезао на место, које је изабрао Бресон и ту сам нашао ваше покрађене ствари, које беху завијене каљавим вешом и воштаним платном.

Без једне речи барон пресече канап и једним махом руке поцепа мокар веш из кога извади јеврејску лампу, па пошто одврну један праћ, барон стегну обема рукама реципијенат лампе, раствори га на два равна дела и извуче златну огрлицу украшену рубинима и смарагдима.

Ништа није било дирнуто.

* * *

Ова сцена, која је изгледала сасвим природна по спољашности и која се састојала у простом излагању факата, имала је нечега што ју је чинило ужасно трагичном, а то је, била формална, директна и необорима оптужба, коју је Холмс приликом сваке своје речи додавао госпођици. Њено ћутање беше исто тако од значаја.

За време овога дугачкога и страшнога набрајања доказа, на њеном се лицу није покренуо ниједан мускул, и никакав знак узбуђења или страха није узнемирио мирноћу њеног ведрога погледа. Шта ли је мислила? Шта ли ће рећи оног свечаног минута, где ће се морати изјаснити, бранити и скрхати ланце којима је Шерлок Холмс окувао на тако вешт начин.

Тај свечани час дође, али госпођица ћуташе.

— Говорите! Говорите дакле! викну господин од Емблвала.

Али госпођица не рече ништа.

Барон наваљиваше:

— Једна ће вас реч оправдати... Једна реч правдања и ја ћу вам веровати. Али ту реч госпођица никако не изустити.

Барон пређе љутито преко себе и пошто се истим корацима врати натраг, рече Холмсу:

— Не господине! не могу да претпоставим да је то истина! Има невероватних злочина, и овај овде налази се у супротности са оним што знам, и што видим од пре једне године.

Барон метну руку Енглезу на раме и продужи:

— Али, господине, јесте ли апсолутно сигурни и остајете ли дефинитивно при томе, да се не варате?

Холмс се устезаше, као човек изненадно нападнут, и који није готов да се одмах одупре, али се ипак насмеја и рече:

— Особа коју окривљујем могла је једино знати, услед положаја који код вас заузима, да се у јевреској лампи налази онај скупочени адиђар.

— Ја у то не верујем, прошапта барон.

— Запитајте је.

На ово се барон не би заиста никада одлучио, јер је био заслепљен поверењем које му је уливала госпођица, али због очигледности више није било дозвољено извличити се.

Барон јој приђе, и очи у очи, рече јој:

— Зар сте то ви, госпођице? Зар сте ви узели адиђар, кореспондовали са Арсеном Липеном и симулирали крађу?

Госпођица ће најпосле рећи?

— Да, ја сам, господине.

Она не обори главу и њено лице није показивало ни срам ни непријатност.

— Је ли могуће! промрља господин од Емблвала.... Никада не бих веровао..... ви сте последња особа у коју бих могао посумњати.... Шта сте урадили, несретнице?

Госпођица рече:

— Учинила сам све оно, што је испричао господин Холмс. Ноћу између суботе и недеље сишла сам у будоар, узела лампу и најутра је.... однела ономе човеку.

— Али не, примети барон, ваша су тврђења немогућа.

— Немогућа! а зашто?

— Зато, што сам истога јутра констатовао, да је брава на вратима овога будоара закључана.

Госпођица поцрвени, узнемири се и погледа у Холмса, као да га питаше за савет.

Збуњеност Алисе Дмен изненадила је Холмса много више, него сама примедба баронова. Зар није могла ништа да одговори? Да ли признање госпођичино које је потврђивало излагања Холмса у погледу крађе јеврејске лампе не маскира случајно какву лаж?

(наставиће се)

с француског

Милутин Т. Марковић.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине љубостињске, актом својим Бр. 1361, пита:

»Варошица Трстеник и ова општина суседне су, само што их раздваја река Морава.

На Морави постоји сталан гвоздени мост, преко кога је слободан прелаз и дању и ноћу.

Варошица Трстеник издаје под закуп своју касапску аренду, а тако исто чини и ова општина.

Чести су случајеви, да грађани из Трстеника купују месо у атару ове општине, али их општина трстеничка, на тужбу свога арендатора, хвата на мосту који ове две општине спаја преко Мораве, па их кажњава као кријумчаре дуплом таксом, колико би платили на име аренде, кад би се редовно пријавили са уносом меса.

Овакав поступак општине трстеничке одбија људе, да више не купују месо у овој општини, те тако штети интересе ове општине, а грађане трстеничке опет присиљава, да купују у Трстенику много скупље месо, него што би га добили у овој општини.

Моли се уредништво за обавештење:

Сме ли општина трстеничка и даље овако наплаћивати дуплу аренду на месо, које се из ове општине уноси, и ако сме, то по коме закону, како би и ова општина истоветно поступала са онима, који би уносили месо из других у ову општину?»

— На ово питање одговарамо:

И чл. 5. уредбе о касапницима од 8. априла 1839. год. („Полицијски Зборник“ стр. 211.) и § 370. кр. закона, забрањено је становницима оних општина, где се касапска аренда издаје под закуп, да сами кољу стоку и деле месо, и ко противно томе поступи платиће казну из § 370. кр. закона.

У чл. 39. исте уредбе предвиђена је, опет, казна за оне, који кољу стоку и продају у оним општинама у којима касапска аренда није издата под закуп, него је слободно клање са плаћањем аренде самој општини, ако ову избегавају.

За оне, пак, који за себе лично уносе месо, купљено у другим општинама, где се такође издаје аренда под закуп, није предвиђена никаква казна ни у уредби о касапницама нити у кривичном закону.

Према томе, а по начелу постављеном у § 2. и 325. кр. закона, они за ово не могу бити ни кажњени, јер казне које су предвиђене уговором између општине и арендатора, не могу бити примењене, кад нису предвиђене законодавним путем.

Ако поједине општине и даље наплаћују ову казну, онда се треба жалити надлежним властима, па ће оне томе стати на пут.

II.

Г. Милорад Ж. Јовановић, писар среза таковског, пита:

»Кад два лица оптуже другу двојицу за два злочина дела, па на заједничку тужбу утисну само 10 динара таксе, а доцније се ислеђењем утврди да ова дела не постоје и по тачци 1. § 29. кр. суд. пост. прекине истрага, да ли ће се тужиоц осудити на плаћање још једне таксе у 20 динара по Бр. 224. закона о таксама, поред оне раније плаћене у 10 динара, пошто су тужиоци и тужени сродници (по § 50 т. 2. кр. зак.) или која друга такса и колико!»

— На ово питање одговарамо:

Сва злочина дела извиђају се и суде по званичној дужности — § 4. и 20. крив. суд. поступка ако нарочито није друкчије законом одређено.

Према томе, од приватних се тужиоца у напред у опште не наплаћује такса за ова дела.

Ако се истрагом докаже кривица оптужених и они осуде, онда им се по приредби под 2. код ТБр. 227, закона о таксама, наплаћује такса за свако дело посебице.

Ако се, међутим, истрагом утврди, да дело у опште и не постоји, онда се никаква такса не може ни наплаћивати.

Међутим, ако би се истрагом, поведеном по службеној дужности, нашло да се дотично дело извиђа и суди на тужбу приватних лица, онда ће се, по напомени под 3 наплаћивати такса у напред од тужиоца.

Родбински одношај између тужиоца и тужених, који се предвиђа другим ставом § 50. кривич. закона, у опште је од утицаја на плаћање таксе и при одношају тужбе и при доношењу одлуке по овој само у толико, што за извиђај тражи тужбу приватног лица по § 235. кр. зак. јер иначе закон о таксама не чини никакву разлику у случајевима кривичних истрага.

III.

Суд општине расинске, актом својим Бр. 729, пита:

»По члану 88. закона о општинама, општински суд чине: председник, два кмета и деловођа.

Према овоме, кад суд према својој надлежности расправља извештај грађански спор или кривично дело, има ли и деловођа — писар — право да учествује у суђењу и даје свој глас или ће председник и кметови пресуђивати саму ствар, а деловођа само писати пресуду.

Моли се уредништво за што скорије обавештење.

— На ово питање одговарамо:

И ако чл. 88. закона о општинама условљава, да у састав општинског суда улази и деловођа, ипак се отуда не може извести право за деловођу, да има право решавања.

Право суђења имају само председник и кметови.

То се види и из чл. 115. закона о општинама где су прописане дужности

општинског деловође, а још боље се утврђује § 12., 14. и 16. закона о устројству првостепених судова; § 8. и 9. зак. о устројству Апелационог Суда и § 13. и 14. устројства Касационог Суда где се такође у састав суда убрајају и деловође, али без права гласа, јер се гласови прибирају од најмлађег судије па на више, изостављајући деловође.

У осталом, само начело, проведено кроз установу судова у опште, искључује деловође из права суђења, и своди улогу на вођење спора или истраге и израду одлука.

Али, и ако им законом није признато право суђења, њима није одузето право саветовања у свима случајевима кад запазе, да ће кметови као неписмени погрешити у примени закона и делењу правде.

Овим правом они треба увек да се користе и да скрећу пажњу кметовима на погрешке, које би они из необавештености могли учинити.

IV.

Суд општине рођевачке, актом својим Бр. 1332, пита:

»Кроз ову општину протиче река Лопањанска.

Многи грађани ове општине тражили су дозволу, да могу ловити рибу по овој реци и општински суд им је издао рибарске карте са правом ловљења рибе у границама атара ове општине.

Против овога поступка буне се извесни грађани ове општине, поред чијег имања протиче ова река, налазећи: да само они имају право ловљења рибе у овој реци дуж својих имања, а никако и они, чија имања нису поред ове реке.

Они иду чак тако далеко, да појединцима забрањују лов без обзира на рибарске карте, које ови имају.

Ако би се поступак ових суседа одобрио, онда у целој реци не би могао нико други ловити рибу, него само они чија се имања са свим додирују, а то би, наравно било и неправедно и штетно општинске интересе.

Моли са уредништво, да изволи дати своје обавештење: да ли ова лица могу забрањивати лов или не?»

— На ово питање одговарамо:

По чл. 1. закона о риболову право на ловљење рибе у текућим водама ограничено је.

По чл. 2. истог закона, риболов у Сави, Дунаву и Дрини припада држави, а у свима другим текућим водама дотичним општинама.

Изузетак су од овога само оне воде, о којима говори став други члана 1. закона о риболову у вези са чл. 5. закона о водама.

Сопственици имања, дуж којих протичу реке, имају права лова само у границама свога имања.

По чл. 4. општине издају рибарске карте и са овим картама сме се ловити риба дуж целе реке, ако извесна места нису издата под аренду, и суседи река не могу то забрањивати.

Ако би они правили какве сметње, нека их општина казни према величини кривице, коју буду учинили.

V.

Суд општине селачке, актом својим Бр. 961. пита:

»По чл. 1. тачке В. закона о фонду за накнаду штете пострадалима од града, не даје се накнада за усеве општинске, среске, окружне, државне и манастирске, ма их и закупци обделавали.

Одређујући ко плаћа прирез за овај фонд, закон ништа не вели, да ли ће се прирез наплаћивати од општина и манастира, на суму приреза, коју плаћају на своја имања.

Моли се уредништво за обавештење, да ли прирез треба наплаћивати од општина и манастира, кад накнаду не добивају, јер ова општина има имање које закупци обделавају, а у атару ове општине налази се и манастирско имање?»

— На ово питање одговарамо:

По чл. 3. тачке 4. закона о фонду за накнаду штета пострадалима од града, прирез плаћају сви порески обавезници без изузетка.

Према томе и општине и манастири, морају плаћати овај прирез према суми непосредног пореза, што га плаћају на своја имања.

И ако изгледа на први мах, да се овим чини неправда општинама и манастирима, ипак је овако по закону, јер је законодавац хтео чл. 1. в. да издвоји оне установе, које могу да издрже штету, причињену градом, не доводећи у питање опстанак ових.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж Е С Е

Даринку кћер Лазара Аниччића, која је 5. тек. м-ца отумарала од своје куће, тражи начелник среза трнавског. Даринка је стара 18 година, средњег раста, сувоњава, у лицу црномањаста, граоастих очију и шиљатог носа; од одела има на себи вунену плаву сукњу, црну цигалу реку, белу кошуљу од селачког платна, на глави жуту мараму, а на ногама вунене чарапе и црвене опанке. Позивају се све полицијске и општинске власти да Даринку живо потраже и нађену упуте поменутом начелнику с позивом на акт Бр. 7141.

Милана М. Јовановаћа, дунђерина из села Власине, среза масуричког, тражи начелник среза масуричког актом Бр. 2845, ради издржавања једномесечног затвора. Милан је стар 40 година, средњег раста, црномањаст, у белом суквеном оделу. Пронађеног треба спровести помонуту начелнику.

Перишу Ковачевића, земљоделца из Рога, среза пожешког, који је још 20. прошлог месеца отумарао од куће и до сада се о њему није ништа сазнало, тражи начелник среза пожешког актом Бр. 4424. Периша је стар 21 годину, црномањаст, косе црне, на себи има

од одела кошуљу и гаће од селачког платна, црне пеленгаће, зубун од сукна, на глави шајкачу а на ногама опанке. Позивају се све власти да Перишу потраже и пронађеног упуте поменутом начелнику.

Милана Мргића, коларског калфу из Београда, који је пре извесног времена отумарао од своје куће, тражи Управа града Београда. Нека га све полицијске и општинске власти потраже у својим домањима и нађеног упуте поменутој управи с позивом на акт Бр. 20.265.

Лазара Антића, књижара из Врања, који одговара за извесно казниво дело, тражи начелство округа врањског. Лазар је стар 26 година, омамен, риђ, малих жућкастих бркова, брија се. Нека га све полицијске и општинске власти најживље потраже и нађеног упуте поменутом начелству с позивом на депешу Бр. 6844.

Александра, сина Тодора Јотовића, из Зајечара, који је пре извесног времена отумарао од своје куће, тражи начелство округа тимочког, ради предаје родитељима. Александар је стар 14 година, сувоњав, црних очију, црне косе, у опште црномањаст, на себи има црно одело од сукна, на глави шубару, а на ногама опанке. Позивају се све полицијске и општинске власти да Александра живо потраже и нађеног упуте поменутом начелству с позивом на акт Бр. 6673.

Петру, жену Комнена — Малише Стевановића, из Раче, које је нестало 20. т. м. и о којој се до данас ништа није могло сазнати, тражи начелник среза рачанског. Петра је стара 45—48 година, средњег раста, прилично развијена, у лицу пуна и румена, зелених очију; од одела имала је на себи: гуњ од црног сукна, вунену сукњу, на леђима дугачак старински зубун везен вуницом, на глави шамију, а на ногама опанке. Нека је све полицијске и општинске власти најживље потраже у својим домањима и нађену упуте среском начелнику с позивом на акт Бр. 5657.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

у општини грејачкој, среза моравског округа нишког нађена је једна мангун кобила, матора 10 година, даке затворено-доратасте, на леђима и трбуху бела. Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима да потраже сајбију ове мангун кобиле и пронађеног упуте начелнику среза моравског округа нишког с позивом на депешу Бр. 5093.

Код Алексија-Леке Радимића, земљоделца из села Бруснице, среза таковского нађена су два крадена јунца. Оба су матори по 4 године биковити, мршави, непотковани, један је даке жућкасто-сиве, на челу бео, правих црних рогова, без роваша, други је даке црне мургасте, рогова белих виљастих, без роваша, кистаст. Позивају се све полицијске и општинске власти да потраже сопственика ових бикова и пронађеног упуте начелнику среза таковского с позивом на депешу Бр. 5543.

Пре извесног времена нестало је Добривоја сина Миленка Јаношевића, земљод. из Жуковице среза заглавског, који је служио код Косте Милошевића, земљод. из истог места и до сада се о њему није ништа сазнало. Мисли се да је Добривоја убио Костин син Владимир и негде га прикрио. Добривоје је стар 12 година, средњег раста, у лицу црномањаст, очију граорастих, косе смеђе, у сељачком оделу; на челу има једну белегу од посекогине. Обраћа се пажња свима властима да потраже Добривоја или, ако би што год знаде о њему да о томе известе начелника среза заглавског с позивом на акт Бр. 7973.

Јоца Недељковић, по занимању трговачки агент, родом из Јасикова у Аустро-Угарској, 2. овог месеца прогнат је на свагда у Аустро-Угарску, по издржању десетогодишње

робије, на коју је био осећен, пресудом простепеног суда за варош Београд Бр. 10991 од 1902. г. због прављења и протурања лажних новчаница.

Јоца је стар 44 године, висок 1 м. 73 см., косе и бркова смеђо-просеких, очију жућкастих, од особених знакова има: а.) брадавицу величине зрна пасуља на корену носа; б.) брадавицу длакаву, величине кукурузна зрна, за 4 см. испод десног лоба; в.) брадавицу, величине кукурузног зрна, за 0.5 см. иза левог лоба; г.) брадавицу, величине кукурузног зрна, за 3 см. испред левог лоба и д.) по примама и леђима има више брадавица разне величине и облика.

Износећи Јоцину фотографију, позивамо све полицијске власти да обратe пажњу на њега. У случају повратка у Србију, треба га строго казнити за повраћај из прогонства и поново прогнати.

П О Т Е Р Е

Велимир Радосављевић, земљод. из села Саранова, среза депеничког који је 30. пр. месеца, ухваћен при продаји пет крадених оваца у селу Међужужју и стављен у притвор, по-

бегао је пре неколико дана из притвора и до сада није ухваћен. Обраћа се пажња свима властима да Вемира живо потраже и у исто време да потраже и сопственика ових крадених оваца и о резултату тражења известе начелника среза космајског с позивом на акт Бр. 9205.

Јован Живковић, — скитач циганин из села Матијевца среза посаво-тамнавског, стављен је под кривичну истрагу и притвор због опасне крађе, коју је извршио у друштву са четири друга ноћу између 1. и 2. априла ове год. Јован је стар 30 година, високог раста, очију црних, косе и бркова црних, на себи има гуњ од сукна, гаће и кошуљу од сељачког платна, на ногама опанке а на глави шубару. Како је Јован одмах по извршењу дела побегао, то се позивају све власти да га живо

15.000 гроша турског новца у разној монети: наполеоне, турске златне лире, дукате, једну белу медедију и налазе се у бегству. Веселин је стар 32 године, средњег раста, плаве косе, малих жутих бркова, граорастих очију, а у сељачком је оделу. Јанча је стар 25 година, високог раста, црне косе, великих жутих бркова, на левој руци има савијене прсте, а десно око опрљено му је барутом и белим пречучено. Позивају се све полицијске и општинске власти да Веселина и Јанчу најживље потраже и нађене стражарно спроведу начелству округа врањског с позивом на депешу Бр. 9542.

Милан Радојевић, циганин из Лукавице, среза колубарског округа београдског, пре извесног времена извршио је више опасних крађа, па је по извршењу одмах побегао. Милан је стар 32 године, средњег раста, црномањаст, црних бркова, брија се, с леве стране врата има ране од шкрофула; од одела има црн капут, а испод њега сукнен гуњ, на глави црн шешир а на ногама опанке. Са њиме се налазе заједно Милан Ђурић — Белчић и Бошко Н. родом из Београда, стар 16 година; по занимању су оба кзменоресци. Нека их све полицијске и општинске власти енергично потраже и пронађене стражарно спроведу начелнику среза колубарског округа београдског с позивом на депешу Бр. 6562.

К Р А Ћ Е С Т О К Е

Ноћу између 10. и 11. тек. месеца непознати крадљивац украо је једног коња, паству, Павлу Илићу, тежаку из Бељајке. Коњ је матор 5 година, врне длаке, у лево ухо ровашен, а на леђима има убој од седла. Депеша начелника среза деспотовачког Бр. 6612.

Ноћу између 11. и 12. ов. месеца непознати крадљивац украо је једну кобилу Павлу Јанковићу, земљоделцу из Бељајке. Кобила је матора 4 године, мрко-доратасте длаке, без роваша и белега. Депеша начелника среза деспотовачког Бр. 6612.

Ноћу 10. тек. месеца непознати крадљивац украо је једног коња Јовану Јовановићу, из Раље. Коњ је длаке мрко-доратасте, цветаст, а са жигом „К”. Депеша начелника среза ваљевског Бр. 7037.

У Х В А Ћ Е Н

Милић Стојадиновић, осуђеник пожарничког казненог завода, чију смо потерницу изнели у 20. броју нашега листа ухваћен је, те је према томе престала потреба за даљим његовим тражењем.

у својим домањима потраже и пронађеног стражарно спроведу начелнику суда мачванског с позивом на депешу Бр. 10027.

Душан Јакић, — аустро-угарски војни бегунац, родом из Шида, ноћу између 19. и 20. овог месеца на опасан начин извршио је крађу ствари и новца свом газди Петру Симоновићу, обућару, из Лесковца, и по извршењу дела одмах побегао. Са собом је однео око 45 динара у новцу, један сат од платине, два емалирана двострука ланца, један мали револвер са белим корицама, једну уложну књижицу лесковачке трговачке банке, и један нотес у коме су биле хартије од вредности. Душан је стар 25 година, високог раста, сув, црномањаст, на десном образу има белегу од посекогине, кад говори замуцкује. Нека га све полицијске и општинске власти потраже и пронађеног стражарно спроведу начелнику среза лесковачког с позивом на депешу Бр. 12679.

Веселин Пешић, из Буљесовца, среза пчинског и Јанча Стојановић, из Буштрања, истог среза, који су ноћу између 6. и 7. тек. месеца прешли у Турску и на разбојнички начин изнудили Аџи Кретићки, из Сејаница, око